

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Borba za gospodarske in socialne interese

IZVAJANJA MINISTRskega PODPREDSEDNIKA Dr. KRAMERJA.

V svojem pomembnem govoru na velikem nedeljskem manifestacijskem zborovanju JRKD je ministrski podpredsednik g. dr. Albert Kramer po obračunu z raznimi lažnivimi vestmi, ki jih širijo namerniki sedanega državnega reda, navedel toliko važnih momentov iz sedanje borbe vlade za ureditev trenutnih gospodarskih in socialnih težkoč, da nikakor ne moremo molče mimo njih. Orisal je pa tudi svoje delo, ter dokazal, da je v polni meri izvršil naloge, ki jih je prejel kot slovenski narodni poslanec in kot član kraljeve vlade. »Če je kdo kdaj skrbel in imel pred očmi interese naše ožje slovenske domovine,« je naglasil g. podpredsednik, »smem pred vami reči s polno iskrenostjo, da mi poslanci in senatorji iz dravske banovine z vsemi silami in z vso sposobnostjo v okviru splošne državne in nacionalne politike branim in čuvamo tudi vse upravičene interese naše ožje slovenske domovine in njenih posebnih problemov, teženj in vprašanj.

V državnem gospodarstvu in finančni politiki je bilo treba izvršiti nujno operacijo že lani, ko se je pokazalo, da gospodarska moč naroda slabi in da je treba za vsako ceno očuvati ravnotežje med dohodki in izdatki državnega gospodarstva. Vi veste, da smo se tedaj v narodni skupščini in v vladi lotili tega problema tako, da je mnoge bolelo. Znižati smo morali državne izdatke tudi na račun mnogih upravičenih interesov posameznih delov naše države in končno tudi na račun onega velikega števila javnih nameščenec, ki so že itak v težkem socialnem položaju. Toda če se postavi vprašanje: »Biti ali ne biti!« takrat ne pomaga nič drugega, nego stisniti zobe. Da omenim specielno vprašanje javnih nameščenec, smo bili postavljeni pred alternativo: ali pristati na obsežno redukcijo njihovega števila, ali pa na redukcijo njihovih prejemkov. Iz socialno-političnih pogledov smo se, ker bi se v nasprotnem primeru na tisoče ljudi znašlo na cesti, končno težkega srca odločili, da pristanemo na redukcijo prejemkov in ne na redukcijo njihovega števila. Ker smo Slovenci v našem uradniškem kadru zastopani še posebno močno, je bila naša odločitev tudi nekakšna slovenska politika. Vem pa prav dobro, da je tudi nižanje prejemkov zelo boleče.

Kot poslanec ljubljanskega mesta imam med svojimi poslanskimi tovariši morda največ glasov iz krogov javnih name-

ščenec, imel pa sem moralnega poguma dovolj, da prevzamem nase odgovornost v prepričanju, da z redukcijo plač očuvam še večje eksistenčne interese širokih krogov našega javnega nameščenstva. Zato pa sem mogel letos, ko se morajo ponovno znižati naši državni izdatki, z odločnostjo braniti in zmagovito zastopati tezo, da se javnim nameščencem ne more vzeti noben dinar več! Kot poslanec Ljubljane sem nadalje v prvi vrsti zastopnik konzumentov, a vendar imam dovolj politične, gospodarske in narodne uvidevnosti, da zastopam pametno in zdravo državno kmečko politiko. Saj je nepobitno dejstvo, da je ogromna večina našega naroda zaposlena v naši kmečki produkciji in da je jedro našega naroda agrarnega značaja. Konzument našega obrtnika, trgovca in industrija je jugoslovanski kmet, ki bi potegnil s seboj v propast vse gospodarske panoge, če ne bi imel sredstev, da kupuje njihove izdelke in zaposluje njihove ljudi. Dvig gospodarskega nivoja našega kmečkega ljudstva je pogoj za socialni in kulturni napredek našega naroda.

Spoznavajoč prvobitne interese najširših slojev našega ljudstva pa naša stranka istočasno proglašala načelo narodne solidarnosti, ki ne dopušča, da bi se en stan v naši državi favoriziral na neznosen račun drugih stanov, ali da bi eni živeli od tega, da drugi umirajo. To zastavo narodne solidarnosti dvigamo visoko zlasti mi poslanci iz dravske banovine, ker se zavedamo, da le z njo lahko dosežemo uspehe s svojo zahtevo, da državna politika čuva in podpira posebno interese naše ožje slovenske domovine, ki je po svoji gospodarski in socialni strukturi kmečko-industrijsko-obrtniška pokrajina in zato navezana na zaščito države pred tujo konkurenco. In z zadoščenjem vidimo, kako v imenu jugoslovenske ideje celokupna država in njena politika prav posebno upošteva posebne razmere naše slovenske domovine. Samo to je omogočilo, da se še vrte kolesa v naših tovarnah, da naš delavec še ni do zadnjega na cesti, da še živitarita naš obrtnik in trgovec, dočim v mnogih drugih državah gospodarski zastoj ubija že najširše sloje produktivne delavnosti. V času, ko gre v drugih državah brezposelnost v milijone, smo storili vse, da ohranimo največ, kar se v danih razmerah ohraniti dá in da ohranimo vsaj suhi košček kruha slovenskemu delovnemu človeku.

Zbliževanje Francije in Italije

KOMENTARJI LONDONSKIH POLITIČNIH KROGOV. ODGOVOR ITALIJANSKEGA TISKA.

LONDON, 9. novembra. Diplomatski sotrudnik »Daily Telegrapha« je zvedel v zvezi s Herriotovimi izjavami o odnosih Francije napram Italiji, da so londonski diplomatski krogi sprejeli te izjave posebno pozornost. V njih se vidi možnost spremembe v konstelaciji evropskih odnosov. Herriot in njegovi svetovalci so nedvomno prepričani, da je nemogoče še nadalje voditi odprano politiko proti sleherni italijanski želji, ker bi se sicer Italija in Nemčija moralii združiti proti Franciji. Angleški krogi toplo pozdravljajo francosko-italijansko zblížanje, ne morejo pa razumeti pariških vesti o zopetni vzpostavitvi »sredozemskega pakta« med Anglijo, Francijo, Špansko in Italijo.

RIM, 9. novembra. Fašistični tisk naglašava važnost Herriotovih izjav vlade ureditve francosko-italijanskih

odnošajev in zagotovitve francoskega nevmešavanja v notranje zadeve tujih držav. S tem je Herriot postavil gorje vprašanje na prvo mesto francoske politike. Pogajanja med francosko in italijansko vlado glede teh dolgotrajnih neurejenih vprašanj sicer še niso v teku, pričakuje pa se, da se bo to kmalu in z uspehom zgodilo. Atmosfera, ki je bila težka in neznošna, se je s Herriotovimi izjavami olajšala. Tudi v Italiji je za zblížanje dobra volja. Pogoj vsega pa je, da se nihče ne vmešava v italijanske notranje razmere. V času, ko se bosta pogajali francoska in italijanska vlada, se moralo prepričati vse protifašistične žallve in klevetniške akcije italijanske politične emigracije, ki ima svoj sedež v Parizu in ki hoče ves svet nahujskati proti Italiji.

Ogromna Rooseveltova zmaga

HOOVER JE PROPADEL KATASTROFALNO. SILNO NAVDUŠENJE. KONEC PROHIBICIJE. V ŽENEVI NISO ZADOVOLJNI.

NEWYORK, 9. novembra. Z večino, kakršne ameriška ustavna zgodovina ne pomni, je bil včeraj demokratski kandidat Franklin Delano Roosevelt izvoljen za predsednika Zedinjenih držav. Po dosedanjih znanih rezultatih je bilo zbranih za Roosevelta nič manj kakor 454 elektoralnih glasov od skupnega števila 531 elektorjev. Njegov protikandidat Herbert Hoover je dobil samo okrog 50 glasov, dočim utegne od ostalih 27 elektoralnih glasov odpasti še doberšen del na Roosevelta. S tem izidom je podan dejstvo, da prevzamejo demokratje ne le zakonodajo, marveč tudi celokupno eksekutivo v Zedinjenih državah v svoje roke. Demokratski uspehi se bodo namreč nujno pokazali tudi pri izvolitvi guvernerjev posameznih držav, nadalje pri večini v reprezentacijski hiši ter končno v senatu. Za Rooseveltovega naslednika na mestu guvernerja države Newyork je bil izvoljen demokratski kandidat Herbert L e h m a n n, dočim je bil izvoljen za njujorškega župana istotako demokrat O ' B r i e n.

WASHINGTON, 9. novembra. Od leta 1902. je Roosevelt zopet prvič demokratski predsednik ameriške Unije. Hoover,

ki se je mudil včeraj v Kaliforniji, je poslal Rooseveltu po izvolitvi brzojavko sledeče vsebine: »Čestitam Vam k uspehu, ki Vas je postavil na vodstvo države!« V New Yorku so bile novemu predsedniku prirejene ogromne ovacije. Pred hotelom »Baltimore« se je zbralo preko 100.000 ljudi, ki so pozdravljali novega predsednika. Oglasile so se tudi sirene vseh tovarn in parnikov. Ko so se demokratski voditelji oglasili pri Rooseveltu, da mu čestitajo, je dejal: »Storil bom vse, kar je v moji moči, da obnovim blagostanje ameriškega naroda.« Ker je Roosevelt nam sprotnik prohibicije, se pričakuje, da bo izdal že v kratkem naredbo, ki bo dovoljevala varjenje lahkega piva in prodajanje lahkih vin, kar bo močno dvignilo gospodarski promet. Ostali kandidati so dobili le malo glasov, le kandidat socialnih demokratov je svoje število podvojil.

ŽENEVA, 9. novembra. V tukajšnjih krogih so sprejeli izvolitev Roosevelta z mešanimi občutki. Splošno se sodi, da bo to podaljšalo razorožitev pogajanja in odgodilo svetovno gospodarsko konferenco, ki se bo mogla sestati šele meseca aprila, ko bo Roosevelt prevzel svoje posle.

Avstrija se hoče oborožiti

ODKRITA IZJAVA GENERALA SCHIEBLA. — DRUŠTVO NARODOV AVSTRIJSKI ZAHTEVI NI NENAKLONJENO?

DUNAJ, 9. novembra. Pehotni general Artur Schiebel je dal časnikarjem izjavo, v kateri pravi, da se v Avstriji dela z vso paro za spremembo onega dela mirovne pogodbe, ki govori o avstrijski vojski. Avstrija hoče na vsak način doseči pravico, da bo smela znova uvesti nabore in redno obvezno kadroško službo vseh za to sposobnih 21 let starih mladencev. V tem smislu se je sondiral teren tudi že pri Društvu narodov, in

kakor se zdi, ne brez uspeha. Odločitev je seveda odvisna od razorožitvene konference. Po sedanjih načrtih bi vojaški službovali 9 mesecev, podčastniki pa več časa. Sedanja namemniška varnostna vojska bi se postopoma razpustila. Za enkrat se število vojaštva bistveno ne bi zvišalo, izžrebala pa bi se velika rezerva. Za popolno izvedbo teh načrtov bo seveda treba več let dela.

Važne naloge francoskega parlamenta

PARIZ, 9. novembra. Politični dogodki, katerih središče je bilo pretekle dni v Toulousu, so bili včeraj zopet koncentrirani v prestolnici. Po volitvah, ki so bile v maju, se je parlament včeraj sestel k svoji najvažnejši seji. Rešiti je treba dolgo vrsto važnih vprašanj, med drugimi razorožitev, leteče dolgoce, proračunsko ravnotežje in znižanje uradniških prejemkov. Včeraj so bile najprej na dnevnem redu interpelacije in nadaljevanje debate o poljedelski krizi.

PAPEN BO ŠEL?

BERLIN, 9. novembra. Dnevni tisk, izjemši liste nemških nacionalistov, je prepričan, da so Papenovi dnevi že šteti in da je rekonstrukcija državne vlade že na vidiku. Na čem to mnenje temelji, ni mogoče ugotoviti.

NOVO TURŠKO POSOJILO V ITALIJI.

CARIGRAD, 9. novembra. Turški ministrski svet je sklenil najeti v Italiji novo posojilo v višini 30 milijonov turških funtov. Posojilo bo vrnljivo v 20 letih in se bo obrestovalo po 7,5%. Polovica se bo porabila za pokritje turških zasebnih dolgov v Italiji, druga polovica pa za notranje posle.

Anglija bo plačala Ameriki

LONDON, 9. novembra. V političnih krogih se govori, da bo položila Anglija vsoto, ki jo je dolžna plačati Ameriki na račun vojnih dolgov, dne 15. decembra pri Mednarodni reparacijski banki v Bazlu. Obstoja pa nevarnost, da bi moglo tako veliko izplačilo v dolarjih škodljivo vplivati na tečaj funta. Anglija sicer ne bo zahtevala popolnega moratorija, temveč samo transfernega, položena vsota pa bo obležala pri Mednarodni reparacijski banki tako dolgo, dokler ne bo jasno, če severnoameriške Združene države tudi še nadalje zahtevajo izplačilo dolga.

MEHIŠKE RUDE.

MEXICO, 9. novembra. Mehška vlada je objavila odlok državnega predsednika, s katerim se odreja nacionalizacija vseh podzemskih zakladov, kakor zlata, bakra, antimona, premoga itd. Zemski zakladi se smatrajo za narodne rezerve.

NAŠ UVOZ NEMŠKEGA PREMOGA

BERLIN, 9. novembra. Po podatkih uradne statistike je izvoz nemškega črnega premoga v Jugoslavijo silno padel. V mesecu septembru letos je kupila Jugoslavija le 3145 ton črnega premoga, dočim ga je lani v istem času 70.118 ton. Prav tako je padel tudi nakup koksa, ki je znašal septembra samo še 7314 ton napram 83.561 tonam v septembru 1931.

Dnevne vesti

Razstave Mariborske jeseni

SADNA RAZSTAVA.

Velik in jasen dokaz gospodarske, kakor tudi nacionalne dozorelosti Maribora in njegovega ožjega in širšega zaledja, je podala druga letošnja, v velikem slogu zasnovana prireditve agilnega odpora »Mariborskega tedna«. Kakor je bila celotedenska svečanost v začetku avgusta vsestransko skrbno in z največjo pazljivostjo organizirana, so se opazile vendar še nekatere, vsekakor oprostljive začetniške napake in pomanjkljivosti. Cvet vsega tedna pa so bile tedaj razne zanimive razstave, kakor gošpodinjska, zgodovinska, konjerejska, zlasti pa najvzornije urejena gozdarska. Kakor pa bi človek mislil, da bi bilo težko še najti kaj zanimivega v našem Podravju, da bi pokazali rojakom iz ostalih delov banovine in države, tako nas je res presenetila v celotni organizaciji idealno, v vseh podrobnostih dovršeno izvedena jesenska prireditve »Mariborskega tedna«, ki je trajala preteklo soboto, nedeljo in ponedeljek. Vsa prireditve je bila koncentrirana na enem prostoru, kar je vsem udeležencem brez razlike nad vse ugajalo. Središče ogromnega navala in zanimanja desetstisočglavih množic je bila velika dvorana »Uniona«, njeni stranski prostori in pa obsežna veranda, kjer so pozdravili goste najlepši pridelki umnega štajerskega gospodarstva.

V okviru prireditve »Mariborske jeseni«, ki naj bo nekaj tovariš »Ljubljane v jeseni«, da ga izpopolni v pogledu onih tisočev našega ljudstva, ki jim je onemogočeno pohiteti v belo Ljubljano in si tamkaj ogledati plod naše zemlje in kmetove pridelnosti, so bile organizirane štiri razstave: sadna, perutninska, vrtnarska in vinska.

Takoj pri vstopu na slavnostno okrašeno verando je bila na tretjini razstavne prostora nameščena **sadna razstava**, ki jo je organiziral Zdrženje sadnih eksporterjev in sadnih trgovcev za dravsko banovino v Mariboru pod predsedstvom veleizvoznika g. Srečka Kranjca s Pesnice. Pri vstopu na razstavišče je razstavila Sadjarska in vrtnarska podružnica od Sv. Petra pri Mariboru. Krasni pridelki njenih cca. 20 članov kažejo vzorno negovanje sadnega drevja in pa pridnost ter zanimanje za vse novosti v umnem gojenju sadnega drevja. Podružnični člani so razstavili prvovrstno sadje v originalnih ameriških zabojih, ki so se jih poslužili tudi ostali razstavljalci. Poleg Šentpeterčanov se je itabiloril predsednik združenja g. Krajnc, ki je s svojimi tremi, na tračnicah stojimi originalnimi miniaturnimi vagoni pokazal, kako se pravilno tovorijo vago-

ni za izvoz v Švico, Nemčijo in Nizozemsko, ki so poleg ostalih evropskih in drugih držav glavne kupovalke našega sadja. Razen tega je razstavil g. Krajnc okrog 80 ameriških zabojev različnega zlahtnega sadja, imel pa je še tudi dve skupini zabojev originalnega pakovanja za izvoz v Francijo. G. Krajnc je imel zasedeni dve tretjini sadne razstave, ostalo pa so zasedli naslednji razstavljalci: Juro Fokter, trgovec iz Maribora, Karel Pugel in Karolina Malý-Pugel, veleposestnika iz Gornje Kungote, graščina Langental (Petrovič) iz Gornje Kungote, Josip Videmšek, trgovec iz Maribora ter banovinska Vinarska in sadjarska šola v Mariboru.

Razstavljeni pa so bili tudi vsi moderni pripomočki za umno gojitev sadja, kista jih razstavili trgovski trdkar Josip Videmšek in Pinter & Lenard iz Maribora. Tvornica za dušik v Rušah je pa razstavila vsa v poštev prihajajoča umetna gnojila ter pokazala veliko razliko med gojenim in negojenim sadjem na nazorih slikah. Celi sadni razstavi pa je pripomogla do sijajnega zunanega izgleda razkošna dekoracija vrtnarskega podjetja g. Ivana Jemca iz Maribora, ki je razstavil krasote svojega vrta v najpestrejših niansah še v posebnem oddelku.

Simfonija bregov

krasen planinski in
sportni film **danes v kinu Union**

Razstava je bila tako popolna in poučna, kakor je še nismo imeli prilike videti. Marsikdo ni imel pojma, koliko in kakšnih vrst sadja se prideljuje pri nas, posebno v Slovenskih gorah. Odkrito presenečeni, da ne rečemo resnično navdušeni, so bili nad celotno razstavo množestvilni tuji kupci iz Nemčije, Švice, Madžarske, Francije in Nizozemske, ki so izjavili, da so že prisostvovali raznim razstavam velikega sloga po evropskih mestih, da pa kaj enakega v lepoti in zdravju sadja še niso videli.

Razstavljene so bile naslednje vrste sadja: štajerski mošanci, boskoopski kosmač, londonski peping, rumeni belle fleur, Baumannova reneta, šampanjska reneta, kaselska reneta, blenheimska reneta, landsberška reneta, damaconski kosmač, gdanski robač, poreski krivopceli, bobovec, ontario, kanadka, jonathan, zlata parmena, carjevič, pisani kardinal, pogačar, rdeči kalvil in ananaska. Zaradi velikega zanimanja tujih kupcev je bilo vse razstavljeno sadje en bloc prodano enemu kupcu, med tem ko so ostali naročili enako sadje pri razstavljalcih direktno.

Iz profesorske službe. Na tukajšnje realno gimnazijo sta premeščena dr. Rudolf Perhavec, profesor učiteljstva, in Milan Grošelj, profesor klasične gimnazije.

V upravni svet Mestne hranilnice je bil namesto pokojnega msgr. dr. Jerovška izvoljen zadržni nadrevizor g. Vladimir Pušenjak.

Poslovilni večer carinskega inspektorja Stevana Rafajloviča. Sinoči so se poslovili pri »Orlu« številni prijatelji in uradniki od svojega šefa, carinskega inspektorja g. Stevana Rafajloviča, ki odhaja na novo službeno mesto. Prisrčne napitnice in iskrene besede, ki so bile izgovorjene ob tej priliki, so dokaz, kako priljubljen in kako čistan je bil vsepovsod. Poslovalnega večera se je udeležil tudi obmejni policijski komisar g. Krajnovič na čigar predlog so nabrali znesek 350 Din za siromašno deco. Od odhajajočega šefa so se poslovili carinski kontrolorji gg. Mitič, Kovačević, Peric, carinik Rožek in skladiščnik Djordjevič.

Pedagoški teden. Drevi predava v kazinski dvorani urednik »Popotnika« g. M. Senkovič o praktični vzgoji s posebnim ozirom na težko vzgojljive otroke.

Iz »Nanosa«. V petek 11. t. m. ob 20. uri bo predaval v društvenih prostorih v Grajski ul. 5 polkovnik g. Božo Putnikovič o strelskih družinah. Predavanje je obvezno za vse članstvo, vabljeni pa so tudi prijatelji društva.

Iz mestnega sveta. Mestni svet je na sinočni svoji seji med drugim ugodno rešil prošnjo oskrbnitstva grofa Franja Schönborna iz Slivnice za postavitev stojnice za divjačino na Glavnem trgu, dovolil pa je tudi postavitev stojnice za južno sadje Francu Goricanu. Nadalje je podelil gradbeno dovoljenja: Mariborski mehanični tkalnici in apreturi Doctor in drug za gradnjo pritlične lesene stanovanjske hiše v Tvorniški ulici, Leopoldu Benčini za nadzidavo drugega nadstropja pri enonadstropni hiši v Mlinski ulici in Jerj Pobežnikovi za postavitev odprte lesene lope za skladišče kuriva v Gregorčičevi ulici. Uporabno in gradbeno dovoljenje je dobil Ivan Šušteršič za gradnjo in adaptacijo dvorišnega poslopja v Gregorčičevi ulici. Uporabna dovoljenja so dobili: Rudolf Vodeb za ograjeno visokopritlično stanovanjsko hišo v Kamniški ulici, Jaroslav Kašper za zgrajeno enonadstropno stanovanjsko hišo v Magdalenski ulici, Friderik in Berta Klar za enonadstropno stanovanjsko hišo v Delavski ulici, Rezidenca družbe Jezusove za prezidano hišno kapelico in adaptacijo hiše v Levstikovih ulici ter Friderik Čeh za preurejene trgovske lokale v Gornji Gosposki ulici. Tudi je mestni svet odobril mestnemu gradbenemu uradu nabavo posebne naprave za čiščenje kanalov. Po končani seji je imel svojo sejo upravni odbor in je obema sejama predsedoval mestni župan g. dr. Lipold.

Izigravanje naših odredb. Z ozirom na to našo večerajšjo notico nam sporoča tukajšnja podružnica dunajskega podjetja farmacevtskih potrebščin H. Weitzenblum & Co., da je šlo v omenjenem primeru le za reekspedicijo naročene pošiljke, zato je bila originalna dunajska faktura izstavljena v tuji valuti in v nemškem jeziku. Sicer pa so vsi uslužbenci podružnice zavedni Slovenci. Priobčujemo to obvestilo, ker nočemo nikomur delati krivice in ker smo prepričani, da se bodo v bodoče slovenskim odjemalcem pošiljali samo slovenski dopisi!

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v sredo 9. novembra ob 20.15 je prekrasen večer planincev in ljubiteljev divje-romantične narave! Znameniti drzni planinec H. Slezak z Dunaja vas popelje v spremstvu 120 skioptičnih slik v neznane gorske pokrajine Kavkaza, kjer se še najdejo mnogi ponosni deviški vrhovi okoli 5000 m višine. G. Slezak kot vodja drzne ekspedicije je nekaterim orjakom prvič zagospodoval! — V soboto 19. novembra t. l. igra slavni belgijski kvartet »Quator de Bruxelles«. Prodaja vstopnic od četrteka 17. novembra dalje.

Dne 1. decembra bo letos v Mariboru v znamenju 25-letnice Sokola Maribor-matica, ki priredi v proslavo tega dogodka 30. novembra zvečer v unioński dvorani telovadno akademijo, po akademiji prijateljski sestanek pri »Orlu«. 1. decembra dopoldne pa svečano jubilejno proslavo v Narodnem domu.

Sokolsko društvo Studenci pri Mariboru vprizori v soboto 12. in v nedeljo 13. t. m. v Sokolskem domu opereto »Potepuhi«, delo C. M. Ziehrerja. Opereta je tako po vsebini kakor po ljubki glasbi zelo posrečena ter nudi poslušalcem obilo zabave. Nastopi ves studenški ansambl, zbor in balet; preko 30 oseb. Igra domači pomnoženi orkester. Scenarija je popolnoma nova, originalno delo g. Mlakarja. Orkester vodi g. Kavčič, režijo g. Lintner. Opereta se pozneje ne bo več ponavljala. Začetek točno ob 20. uri.

Simfonija bregov

krasen planinski in
sportni film **danes v kinu Union**

Krajevni odbor Rdečega križa v Krčevini vprizori v nedeljo, 13. nov. ob 16. uri v krčevinski šoli gledališko igro »V Ljubljano jo dajmo!«, ki je minulo nedeljo prisotno občinstvo vsestransko zadovoljilo. Ker bodo nastopale pri ponovitvi iste osebe, bo udeležencem dana prilika, da občudujejo tipičnost kmetske Gašperja (Eferl), izkušnost matere Doroteje (Fürstova), gibčnost dekle Neže (Švarčeva), zdrav humor in neugasljivo žejo hlapca Pavla (Crnobori) in srčne bolečine lepe neveste Marice (Zlatka), prav dobro pa se bodo odrezali tudi oni, ki imajo krajše vloge (Hvalec, Šaina, Tovornik). G. Horvat bo topot napeljal radio na močan zvočnik in bo kar konkuriral z igralci. — Vstopnina bo enaka kakor v nedeljo 6. t. m. — Čisti dohodek prireditve se bo porabil v namen Rdečega križa, t. j. za nakup obleke in obuvala ubogi šolski deci, ki že sedaj trpi pomanjkanje. Z ozirom na dobrotelost pričakuje odbor v nedeljo prav številno udeležbo. »Odpri srce, odpri roke, sirotam olajšaj gorj!«

Martinovanje pri Mariborski koči. Najlepši praznik naših planincev je prav gotovo tradicionalno praznovanje goda sv. Martina, ki ga bodo tudi letos proslavili v soboto in nedeljo 12. in 13. t. m. pri Mariborski koči. Kakor pa poročajo listi, se pripravljajo na to tradicionalno martinovanje tudi »Sljemenaši« iz Zagreba. Zato pozivamo vse planince, da pohite na ta dan k Mariborski koči v čim večjem številu.

Oddaja zgradbe municijskega skladišča v Slovenski Bistrici bo potom ofertne licitacije 17. novembra t. l. pri inženjerskem oddelku poveljstva Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

Zbor brivskih pomočnikov mariborske brivske zadruge bo jutri ob 20. uri v Delavski zbornici. Na zboru bodo razpravljali o otvoritvi brivske in lasničarske strokovne šole.

Franc-Joževo grenčica poveča možnost umstvenemu in fizičnemu delu.

Narodno gledališče

Repertoar.

Sreda, 9. novembra ob 20. uri: »Celjski grofje«, Red B.

Četrtek, 10. novembra: Zaprto.

Petek, 11. novembra: Zaprto. (Gostovanje v Celju).

Sobota, 12. novembra ob 20. uri: »Gospa ministrovka«, Prvič.

Iz gledališča. V najkrajšem času se ponovi izvrstna in silno zabavna Nušičeva šaloigra »Gospa ministrovka«, najprilicnejša predstava predlanske sezone. Zasedba z malenkostnimi spremembami ista kot svojčas. V naslovni ulozi ga. Dragutinovičeva. Režira režiser J. Kovič. — Prva letošnja popoldanska predstava bo v nedeljo, 13. t. m. ob 15. uri. Uprizori se Golarjeva veseloigra iz življenja gorenjskih kmetov »Dve nevesti«. S to predstavo bo ustrezno zlasti občinstvu, ki si želi neprislujenega smeha in ki med tednom ne more v gledališče.

Poln želodec, neredna vrenja v debelem črevesu, odebelost jeter, zastajanje žolča, bodljaje, tesnoba v prvih, močno srčno utripanje, odpravi naravna »Franc Jožefova« grenčica in zmanjša tudi naval krvi na možgane, oči, pljuča in srce. Zdravniška mnenja navajajo uprav presenetljive rezultate, ki so jih dosegli pri ljudeh, ki morajo mnogo sedeti, z »Franc Jožefovo« vodo. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

»ŠLAGER« nas razveseljuje,
po dinar plošče posojuje!

LJUBLJANA	CELJE	MARIBOR
Gledališka 4	Aškerčeva 3	Slovenska 18

V petek: 11. se ponovi Svengaljev humoristični večer, s popolnoma novim sporedom v »Veliki kavarni«.

Strelnska družina Sv. Marjeta na Drav. polju, priredi v nedeljo 13. t. m. ob 14.30 v dvorani Finžgar gledališko igro »Užitkarji«. Ker si je družba nabavila lasten oder, prosi, da se jo radi tega podpre in vabi vse prijatelje nacijaaliste k obilni udeležbi!

Zahvala. O priliki odkritja spominske plošče pokojnemu šolskemu ravnatelju in uredniku »Popotnika«, g. M. J. Neratu so darovali: senator g. dr. Miroslav Plojza uboge učence 100 Din, g. Miroslav Pučeljak pevskemu društvu »Luna« 100 Din, g. Matko Janžekovič pa Sokolskemu društvu Maribor III 20 Din. Vsem prisrčna hvala!

Simfonija bregov

krasen planinski in
sportni film **danes v kinu Union**

S kromom se je opekla danes dopoldne v Braunovi tovarni zaposlena 25letna delavka Ana Herzogova, stanujoča v Koseskega ulici. Hude opekline je dobila na levi nogi in levi roki. Z rešilnim avtom so jo prepeljali v bolnišnico.

Drobna policijska kronika. Včeraj popoldne in davi je policija aretirala 4 osebe, in sicer nekega Sabana Ramiča zaradi splošnega suma, neke Katarinco L. ker je spolno okužila nekega moškega ter dva berača Ernesta in Ivana zaradi prepovedanega beračenja. Prijavljeni pa so bili Avgustin J., ker je pretepel svoje dekle, Erih G. zaradi grdega vedenja na ulici, Maks P. radi žalitve varnostnega organa v javnem lokalu, nadalje Jože P., Friderik C. in Anton R., ker so kolesarili brez luči ter Ivan R. zaradi razgrajanja in nedostojnega obnašanja na ulici. Ponovno pa je bil zasilan danes dopoldne tudi David Sch., in ne Adolf Sch. kakor smo pomotoma poročali v predvečerajšnji številki, ker je pokradel več krožnikov in skodelic iz jedilnih voz, kamor je donasal kuretino. David je tatvino po daljšem odklepanju priznal in je bil izročen sodišču.

Današnji trg je bil srednje založen. Pozna pa se že pozna jesen. Kmetje so pripeljali 7 voz zeljnih glav, čebule in krompirja in 9 voz sadja. Okoličani so prinesli okrog 600 glav perutnine. Cene mesu se dvigajo, dočim so ostale drugim živilom zlasti zelenjavi in sočivju, nespremenjene, deloma pa so še padle. Prav poceni so bile na današnjem trgu gobe. Zeljne glave so prodajali po 1.50—2 Din. kilogram krompirja po 0.75—1.25, čebule po 2—3, kostonje liter po 1 Din, pečene pa po 4 do 5 Din. Cena mleku in mlečnim izdelkom se izza zadnje sobote ni spremenila.

Reševanje vinogradništva in sadjarstva

ZA VEČJO POTROŠNJO GROZDJA IN SADJA.

V naši državi se že več let poskuša pomagati vinogradnikom in sadjarjem. Posebna pazljivost se posveča onim krajem, ki živijo od vinogradništva in sadjarstva. Saj je skoro vsa Jugoslavija primerna za to vrsto kmetovalske proizvodnje. Razumljivo je torej, da je ta vrsta kmetovalstva pri nas zelo razširjena. Površina, ki je zasajena z vinsko trto, doseže 176—180.000 hekt., a sadnih stebel imamo v naši državi kakšnih 70—80 milijonov. Naši vinogradi dajejo na leto 7 do 8 milijonov stotov grozdja, a letni donos sadja se ceni na 10—12 milijonov stotov. Največji del grozdja in sadja se spreminja pri nas v alkoholne pijače, vino — okoli 4—4½ milijonov hektolitrov — ter razne vrste žganja. Samo ljudstvo ve malo o drugih načinih predelovanja, a merodajni krogi še niso poskusili, da bi ga navedli na nekaj novega in boljšega. Gotovo so se vsi ukrepi za pomoč vinogradništvu doslej gibal po starih utrtih, toda malo uspešnih potih. V glavnem se posvečuje pažnja samo alkoholnim produktom. Mnogo truda se polaga na to, da bi se izboljšala ona produkcija, ki danes nikjer na svetu ni posebno rentabilna. Uvedene so olajšave in nagrade za izvoz. Poskušala se je na vse mogoče načine povečati domača potrošnja vina. Delalo se je mnogo. Ali težke razmere naših vinogradnikov se niso spremenile. Ostanje nam sedaj samo eno, namreč, da iščemo novih poti — stare so pokazale slab uspeh, ali so ostale celo brez uspeha. Ena takšnih novih poti, po katerih že davno hodijo napredne evropske države, je čim večja potrošnja svežega grozdja in sadja ter brezalkoholno predelovanje. Na ta način se oživljata dva cilja. Povečava se potrošnja vinogradniških in sadjarjskih proizvodov ter se tako pomaga narodnemu gospodarstvu, a na drugi strani se čuva in daje prilika, da se poboljša narodovo zdravje.

Grozdje in sadje je odlična hrana, ki jo človeško telo lahko in hitro izkorišča. Razen tega imamo v grozdju v primerni obliki mnoge tvarine, ki so za življenje neobhodno potrebne: to so vitamini. S prijetnim okusom in vonjem tvorijo vedno privlačno točko mladim in starih. Znanost je že zdavnaj ugotovila hranljivo in splošno zdravstveno vrednost grozdja in sadja. Uživanje alkoholnih pijač pa ovi- rajo moderni način življenja in omejitve. Zato je vsak pritisk, da se naj poveča potrošnja alkoholnih pijač, že vnaprej obsojen na neuspeh, ali pa samo na začasn uspeh.

Ostanje nam torej praktična in koristna nova pot, t. j. **povečanja potrošnje svežega grozdja in sadja ter brezalkoholnih produktov, ki nudijo nespremenjene vse hranljive in okusne sestavine grozdja in sadja.** Ljudstvo naprednih evropskih držav je sprejelo te proizvode z velikim zadovoljstvom, ter se že zdavnaj dobro prodajo. Uvidevši vse to, so vinogradniki in sadjorejci v mnogih evropskih državah na pr. v Švici, v Nemčiji, Italiji, Franciji, do neke meje tudi v naši državi — že deloma prešli na brezalkoholno predelavo grozdja in sadja. V Švici producirajo nekatera vinogradniška gospodarstva do ¼ brezalkoholnega, a samo ¼ alkoholnega prevrelega grozdnega soka, t. j. vina. V Švici imamo že velika podjetja, ki producirajo na leto 1—2 milijona litrov brezalkoholnega grozdnega soka. V Nemčiji je delovalo lani 160 podjetij za brezalkoholno predelavo grozdja in sadja, nekatere s kapaciteto 200.000 litrov na leto in več. Skupna proizvodnja je znašala okoli 20 milijonov litrov. Zanimivo je, da vsa ta velika proizvodnja najde tudi kupcev. Danes ima v Švici in Nemčiji vsaka boljša trgovina brezalkoholne grozdne in sadne sokove. Začetek je bil skromen z majhnimi sredstvi. Tudi danes se Švica in Nemčija lahko ponazata z lepo razvito proizvodnjo in potrošnjo brezalkoholnih grozdnih in sadnih sokov. Ti sokovi se pripravljajo ali s filtriranjem svežega mošta v azbestnih filterih, ki ne propuščajo glivice vrenja, ali pa s pasteriziranjem, t. j. s segrevanjem mošta na 60—70° C; pri tej temperaturi glivice poginejo, a sok se ne spremeni. A filtrirani ali pasterizirani sokovi niso edini brezalkoholni proizvodi, ki jih

dobivamo iz grozdja in sadja. V Franciji in Italiji pripravljajo v veliki meri zgoščeni grozdni in sadni sok. Tak zgoščeni sok ima v sebi vse prirodne sestavine grozdja in sadja, ima to prednost, da zavzema malo prostora ter ga zaradi tega lahko ceneno pakiramo in prenašamo, a veliki procent sladkorja v njem mu brani, da ne vre; s tem omogoča, da se lahko po malem rabl. Zgoščeni sokovi se pripravljajo največ s segrevanjem v posebnih posodah z nizkim tlakom, kjer voda hitro izhlapeva. Na sličen način se proizvaja tudi grozdna marmelada. Ti načini predelave grozdja in sadja zahtevajo prilično pripravljenost in je spočetka tudi nekaj stroškov za nove instalacije ter za aparate. Toda enkratne investicije se izplačajo, kar najbolj dokazuje primer Švice in Nemčije. Tudi pri nas mnogi prehajajo počasi na brezalkoholno predelavo. Ali zaradi pomanjkanja kapitala, ki je potreben pri večjih investicijah ter pri današnjih težkih razmerah, ta predelava še nima posebnega pomena, ter se bo mo gla šele počasi razviti.

Imamo pa ceneno in lahko pot, da povečamo konzum naših vinogradniških in sadjarjskih proizvodov: to je premišljena propaganda za čim večjo potrošnjo svežega grozdja in sadja. Veliko naših ljudi misli, da je grozdje in sadje le slaščica, ne ceni pa dosti njegovih hranljivih in zdravstvenih vrednosti — ter ga zato tudi po malem kupuje. Pri nas n. pr. konzumirajo delavci okoli 5 in polkrat manj sadja nego delavci v Nemčiji, kjer je sadje dosti dražje. Isto tako sami vinogradniki in sadjorejci niso dovolj poučeni o vrednosti svežega in posušenega grozdja in sadja ter o načinih pakiranja, sušenja in transporta. Tudi tu je že nekaj narejenega, ali še vedno morajo v tej zadevi še mnogo storiti razne poljedelske šole in organizacije, zadrugarstvo, narodno prosvetno delo, tisk in treznostni pokret. V znanem svetu je naše grozdje in sadje, sveže in posušeno, na dobrem glasu. Lani smo izvozili okoli 6.600 vagonov grozdja, sadja in sadnih proizvodov. Ali konzum v državi je še vedno premajhen. Tudi za nas velja ono, kar je Leon Douarache, predsednik internacionalnega vinskega biroja v Parizu, rekel Francozom: »Ako bi vsak Francoz pojedel na leto 30 kg grozdja, kar nikakor ne predstavlja pretirane količine, bi bilo francoskemu vinogradniku takoj pomagano.« Država je podprla vinogradnike s tem, da je v armado vpeljala vino. Še bolj bi pomagala vinogradništvu in sadjarstvu, ako bi uvedla grozdje in sadje v vojsko, državne vzgojne ustanove, kaznišnice, bolnišnice itd.

Razne naše organizacije so se zato odločile, da s primernimi sredstvi razvijajo propagando za naše grozdje in sadje. Ta propaganda se bo vodila pred vsem s prirejanjem predavanj o zdravstveni koristi grozdja in sadja v šolah in med ljudstvom s prirejanjem vzornih grozdnih in sadnih razstav. Podvzeli se bodo primerni koraki, da se v državi sami pripravijo za naše grozdje in sadje čim širši krog konzumentov ter da prodre zavest o važnosti sadja kot dnevna hrana v najširje narodne sloje. Smatramo za enega najvažnejših ciljev te akcije, da se uvede sadje v armado, v bolnišnice in vzgojne ustanove kot redna hrana. Poskušalo se bo tudi, da se osigurajo svežemu grozdju in sadju ter brezalkoholnim sadnim proizvodom v pogledu prevoza, prodaje, notranje trgovine in izvoza v tujino največje olajšave. Pričakujemo zato, da bodo to akcijo podprli posebno zdravniki, duhovniki, učitelji, vinogradniki in vse vinogradniške organizacije, ki jim je na srcu, da na moderni osnovi reorganizirano vinogradništvo in sadjarstvo na novo oživijo — v korist onih krajev, ki živijo od te proizvodnje in na korist celotnega našega gospodarstva in narodnega zdravja.

Uspeli vlom.

V Payerbachu v Avstriji so te dni obiskali vlomilci neko skladišče blizu kolodvora. Iz skladišča so odnesli okrog 200 kilogramov težko blagajno in jo zavlekli v bližnji gozd. Tam so jo s težavo odprli, a niso našli v njej niti beliča. Blagajna je bila na srečo prazna.

Pred britjem in sicer pred namiljenjem se morate vedno natreti z

NIVEA - CREME
NIVEA - OLJEM

ne premočno, ker preprečuje ustvarjanje pene! Natrete se lahko že zvečer. Koža bo postala voljna, brada se bo omehčala in več ne boste trpeli zaradi rdečih razpoklin na licu.

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. z. o. z.
Maribor, Gregorčičeva ulica 24

Pa tudi izbrtje vratu pri ženskih frizurah bo postalo z uporabo Nivea kreme ugodneje.

Sokolstvo

Iz gibanja jugoslovanskega Sokolstva

Naše Sokolstvo in dvajsetletnica balkanske vojne. Prosvetni odbor SKJ je povodom dvajsetletnice balkanske vojne poslal vsem sokolskim edinicam proglas, v katerem naglašuje med drugim: »Letos je poteklo dvajset let, odkar so združeni balkanski narodi šli v krvavi boj nad sovražnika in ga premagali. Kumonovska bitka je bila ena izmed najslavnejših zmag ne samo v zgodovini srbskega naroda, ampak vsega jugoslovanskega naroda, maščevano je bilo Kosovo in za vedno je bila strta moč turškega imperija. S to zmago je bila poživiljena vera v lastno moč, prerajena je bila nada v integralno osvobodjenje in zedinjenje vseh Južnih Slovanov, zlasti onih, ki so težko dihali pod avstrijsko-madžarskim jarmom. Ves jugoslovanski narod se je z ljubeznijo spomnil teh slavnih dni preteklosti in njemu se priključuje tudi jugoslovansko Sokolstvo, ki iz dna svoje duše zajema hvaležnost padlim junakom, ki so prelili kri za našo svobodo in zažiga kadilo pred oltarjem, prežeto z ljubeznijo in spoštovanjem. Velika sokolska razstava v Beogradu, ki bo otvorjena v nedeljo 13. novembra, je posvečena dvajsetletnici balkanske vojne. Posetnikom razstave je dovoljena polovična vožnja od 10. do 31. t. m., tudi takim, ki niso pripadniki sokolske organizacije. Legitimacije za polovično vožnjo izdajajo vsa sokolska društva.

Sestanek načelnikov slavenskega Sokolstva. Namestnik načelnika »Slavenskega Sokolstva« Agaton Heller je skli-

cal sestanek vseh zveznih načelnikov za 11. t. m. v Tyrševem domu v Pragi. Načelnstvo SKJ. bo zastopal na sestanku br. Miroslav Ambrožič.

Narodnoobrambno delo Sokolstva. Pod okriljem zveze SKJ se je osnoval poseben narodnoobrambni odsek, ki bo s sokolskim delom uplival na nacionalno, socialno, ekonomsko in kulturno krepitev našega naroda, da bi se na ta način v državi in izven nje ohranila narodna individualnost napram drugim narodom. Odsek bo razširil svoje delo zlasti v obmejnih župah. V to svrhu bo v Beogradu v soboto 12. t. m. sestanek referentov narodnoobrambnega odseka sokolskih žup iz vse države.

Sestanek sokolskih urednikov. Po sklepu izvršilnega odbora SKJ bo 14. t. m. v Beogradu važen sestanek vseh sokolskih urednikov in poročevalcev. Na sestanku bodo razpravljali o sokolskem tisku v pogledu vsebine in oblike z ozirom na vsa sokolska in javna vprašanja v naši državi in na slovanskem svetu.

Plavalni odsek Sokola matice.

Za danes napovedani plavalni trening odpade in bo prva vaja v petek ob 18.30 Točen razpored vadbe in navodila bomo objavili jutri, na kar opozarjamo vse plavalce.

Sestanek prednjakov(čic) Sokolskega društva Maribor-matica

se vrši jutri v četrtek, dne 10. novembra t. l. ob 6. uri zvečer v društveni sobi. — Zdravo!

Sport

Načrti letošnje zimskosportne sezone

Iz poslovanja M. Z. S. P.

Ko je nova uprava M. Z. S. P. letos poleti definitivno prevzela poslovanje, se je takoj pobirala v prvi vrsti za zagotavljanje mednarodnega prvenstva Jugoslavije za Maribor. Pogoji, stavljeni od zveze je bil, da se skakalnica v toliko izpopolni, da dovoljuje skoke do 40 m. V to svrhu je bil poslan potom zveze inž. Hansenu profil sedanje skakalnice, da ga ta znani strokovnjak izpopolni. Po preteku 6 tednov smo dobili nepopravljeni profil nazaj, ker je inž. Hansen odsojen v Španiji. Nato je bil poslan sedanji profil znova zvezi, da ga ljubljanski strokovnjaki predelajo. Pred dobrim tednom smo prejeli od te strani novo načrtani profil, ki dovoljuje skoke do 50 m, ki bi pa veljal v izvedbi najmanj 30.000 Din, a te vsote pri današnjih razmerah ni mogoče investirati. Sedaj je g. inž. Rungaldier na podlagi lokalnega oglada s predsednikom podzveze in g. Juritschem izdelal preureditveni načrt, ki bo povzročil izdatkov okoli 6000 Din, in dovoljeval skoke vsaj 40 m po dobrih skakalcih. S tem bi bila zahteva zveze izpolnjena.

Vkljub prizadevanju MZSP, da dobi Maribor letošnjo izvedbo mednarodnega prvenstva, pa je padla že začetkom prejšnjega meseca v zvezi odločitev, da se prvenstvo izvede na Gorenjskem v Bohinju ali na Bledu in je naznanila zveza mariborski podzvezi, da ne more dobiti prvenstva tudi če skakalnico primer- no popravi, ker jo bo letos treba preizkusiti in prihodnje leto event. še enkrat popraviti. Brez dvoma je, da tukaj ni kriva skakalnica, ki se je lani prav dobro obnesla, temveč, da so prevladali

zopet interesi Gorenjske na škodo Maribora. Kot nadomestilo za prireditel mednarodnega prvenstva namerava podzveza sedaj organizirati v dobi od 15. do 25. februarja smučarski teden z vztrajnostno tekmo na dolgi progi, kombinirano tekmovalstvo na 16 km progi in skakanje in po možnosti veliko patrolno tekmovalstvo. V naslednjih oziroma med tednom bodo organizirane krmarske vožnje po Pohorju za goste iz domovine in tujine. Ta prireditel smučarskega tedna bo mednarodnega značaja in bomo skušali pridobiti za ta tekmovalstva tudi tekmovalce, ki se bodo vračali s tekem FIS-e, ki bodo pred tem v Inomostu na tekem.

V ostalem se sedaj pripravlja splošni zimsko-sportni program vseh članov MZSP, ki ga je treba predložiti do konca tega meseca zvezi v odobritev. Po dosedanjih prijavah določitev zveze in podzvez bodo važnejše prireditve ob sledečih terminih, in sicer ISSK Maribor bo izvedel sankasno tekmo predvidoma 6. januarja od Ruše koče do Ruš, 8. januarja bo splošno klubsko tekmovalstvo, 28. in 29. januarja mednarodno državno prvenstvo v Bohinju ali na Bledu. Za 5. februarja je zveza ponudila 30 km vztrajnostno tekmo za prvenstvo države zagrebški podzvezi. Ta termin ni ugoden, ker že preje odide mnogo naših tekmovalcev, in to najboljših, na Tirolsko k svetovnim tekmovalcem. Ni še znano, če je Zagreb to ponudbo sprejel. Od 7. do 13. februarja bodo FIS-ina tekmovalstva v Inomostu. 12. februarja bo državno prvenstvo juniorjev v izvedbi ljubljanske podzveze; kraj še ni znan.

Pierre Loti:

Lotijeva ženitev

Roman

44

Mlada dekleta so še vedno sedela okoli mene in njihovi venči, s katerimi so bile okrašene, so širili naokoli omanen vonj; vse so bile mirne, negibne, z obrazi obrnjene proti gozdu in grupirane tako, kakor da bi tvorile obrambno četo proti temi, ki je vedno bolj osvajala ves otok in proti gozdu in samotji, ki je bila nenavadna, divja in grozotna.

Veter je tihel vedno močnejše — bilo je hladno in bila je noč...

XXI.

Zelo malo sem se poslužil jedil, ki so mi jih bili pripravili, in ker mi je Tehar prepustil svojo posteljo, sem se zleknil po njej, po belih asurah in skušal zaspati in pomiriti svojo razbolelo glavo.

Tehar je sklenil bedeti do zore, da ne bi zamudil ugodnega trenutka za vrnitev na Tahiti, če bi se vihar polegel in morje pomirilo.

Družina je povečerjala in vsi so šli spat v svoje postelje, zaviti v mračne pare, podobni misirskim mumijam. Jaz sem jih v mrzlici, ki mi ni dala zaspati, videl samo kakor v sanjah.

Veter je kmalu ugasnil luč s kokosovim oljem in nastala je gosta tema.

XXII.

Pričela se je nenavadna noč, polna strašnih in fantastičnih vizij.

Zavese iz drevesnega lubja so se zibale okoli mene in prhutale kakor krila netopirja, in strašni morski veter me je gladił po laseh in vročnem obrazu. Pod svojim pareom sem ves drhtel od mraza. Občutil sem vso grozo in strah v samotni puščenega otroka...

Kako bi se moglo najti v francoščini besede, ki bi vam mogle vsaj približno opisati utise te polinezijske noči, tega žalostnega šumenja narave, teh velikih zvočnih gora, te osamelosti ob gladini neskončnega Tihega oceana, teh šumov polnih daljav in čudnih mrmranj, teh slutenih duhov, Tapapahujev iz oceanijskih pravljic, ki se žalostno tuleč pode po bregovih, modrih, nabreklih obrazov, zob šklepetajočih in las razpuščenih in razkuštranih?...

Okoli polnoči sem zaslišal zunaj človeške glasove, ki so mi preganjali samotno in vročični nemir, nato sem pa nenadoma začutil neko roko, ki se je rahlo dotaknila moje.

Bil je Tehar, ki se je hotel prepričati, če imam še vedno mrzlico.

Povedal sem, da mi ni dobro, da imam nenavadne privide in bolečine v glavi ter ga prosil, naj ostane pri meni. Maori so vajeni takih stvari, zato se jim ne čudijo. Tehar je obdržal mojo roko v svoji in njegova prisotnost me je polagoma pomirila.

Mrzlica se je razvijala dalje, zeblo me ni več tako kakor prej, in polagoma sem zaspal.

XXIII.

Ob treh zjutraj me je Tehar prebudil. V tistem trenutku se mi je zazdelo, da sem tam v Brightburryju, da ležim v svoji otroški sobi pod blagoslovljeno streho stare rodbinske hiše. Zdelo se mi je, da slišim kako šume na dvorišču pod mojim oknom z mahom porasle veje starih lip, da slišim znani šum potoka pod topolami...

V resnici so pa bile to velike kokosove palme, ki so se trle druga ob drugo in morje, ki je žalostno šumelo, butajoč ob koralne čeri.

Tehar me je prebudil zato, da bi odpovala; vreme se je izboljšalo in barka se je odpravljala na pot.

Ko sem prišel iz koče, mi je bilo boljše, a mrzlico sem vendarle še čutil in tudi v glavi se mi je pomalem vrtele.

Maori so hodili sem ter tja po obali in prinašali po mraku vesla, jadra in vrvi. Truden sem legel v barko in — odpluli smo.

XXIV.

Noč je bila brez meseca, toda ob slabi svetlobi južnih zvezd so se vendarle čisto razločno razpoznavale krone kokosovih palm nad našimi glavami in tudi njihova vitka debla v goščavi, ki se je polagoma oddaljevala z obrežjem. Veter, ki je bil še vedno precej močan, je gnal barko z nevarno brzino preko ko-

ralnih plitvin, katerih so se domačini bali in komaj čakali, da bi prišli na odprto, globoko morje.

Kljub vsej previdnosti je barka nekajkrat zadela ob koralne razrastle. Nevarne bele veje so opraskale njeno dno in boke, a pri tem so se polomile in srečno smo prebrodili koralne sipine.

Na odprtem morju se je veter pomiril in naenkrat je nastala popolna tišina. Zibali smo se na velikih valovih v temni noči in nismo prišli nikamor naprej; treba je bilo seči po veslih.

Mrzlica je ponehala, tako da sem mogel vstati in vzeti v roke krmilo. — Tedaj sem opazil, da leži na dnu barke neka stara ženska: — bila je Hapoto, ki je potovala z nami na Tahiti, da govori s Taimaho.

Ko sta se veter in morje pomirila, se je pričelo daniti.

Kmalu smo opazili prvo žarenje jutranje zore, in visoke vrhove Mooreje, ki so se že oddaljevali, je obsijala rahla rumena luč.

Starka je ležala nepremično pri svojih nogah, kakor da bi bila brez zavesti, toda potniki na barki so spoštovali njen sen, podoben smrti; govorili so tiho, da je ne bi prebudili.

Vsi smo se neslišno umili z osvežujočo morskovo vodo, nato smo si pa zvili in prižgali pandanusove cigarete ter čakali na solnčni vzhod.

19. februarja mednarodna vztrajnostna tekma na 50 km v okviru mariborskega smučarskega tedna; prireditelj M. S. K. Ostale prireditve v tem tednu izvede MZSP sama.

Točnejši program te prireditve se bo določil na prihodnji seji MZSP odbora v petek. Ko bodo vsi klubi prijavili še nameravane zimske sportne prireditve, jih bomo predložili zvezji v odobritev ter objavili.

Podzvezina prvenstva MZSP bodo izvedena v okviru smučarskega tedna.

Skakalnice na teritoriju MZSP.

Mariborska se bo izboljšala in izpopolnila. Građe pa se skakalnice na Pesku, v St. Lovrencu na Pohorju in v Celju. Izzidava one pri Rimskem vrelcu še ni zasigurana.

Posebna smučarska pota.

Na hvalevredno inicijativo g. prof. dr. Jeharta in po naklonjenosti g. grofa Za-

bea izdeluje odbor MZSP novo smučarsko pot s Klopnege vrha preko Smolnika v Lobnico do Ruš. Ta pot je postala radi popolnoma pokvarjene dosedanje poti Klopni vrh—Smolnik neobhodno potrebna. Uporabna bo samo za smučarje, bo primerno markirana ter bo nudila silno prijeten sestop s Klopnege vrha do Ruš, ker bo padec jako zmeren in ta pot ne bo imela hrib, kakor jih imajo druge kolovozne poti. Le med Smolnikom in Lobnico bo treba iti okoli 200 m peš, ker ni mogoče najti zmernege padca v takmošnji veliki strmini. V ostalem pa bo ta smučarska pot idealna. Oficialna otvoritev bo predvidoma o Božiču ali Novem letu.

Izdatke za pot nosi po večini MZSP, pa tudi SPD Maribor, je prispevalo vsoto 500 Din vključno veliki denarni potrebi, ki jo ima podružnica letos z ureditvijo Seniorjevega doma.

Podružnica SPD Ruše izpeljuje v last-

ni režiji posebno smučarsko pot od Ruške koče preko Glažute proti Rušam, in bo tudi ta pot postala vsem smučarjem zelo priljubljena.

Medklubski odbor LNP, službeno.

Razpored tekem v nedeljo 13. t. m.: V Mariboru: ob 13. prijateljska tekma SK Železničar rezerva:SK Rapid rezerva in ob 14.30 prvenstvena tekma SK Ilirija (Ljubljana):SK Železničar. Obe tekmi bosta na igrišču ISSK Maribora. Službujoči odbornik g. Amon. V Čakovcu: na igrišču Čakovečkega SK ob 14.30: prvenstvena tekma Pustakovečki SSK:SK Svoboda (Maribor). Službujoči odbornik g. dr. Franekovič. V Murški Soboti: na igrišču SK Mure ob 14.30: prvenstvena tekma SK Mura:Čakovečki SK. Službujoči odbornik g. Peterka.

Ker je Čakovečki SK uvrščen v II. razred, se vrstni red prvenstvenih tekem v

drugem razredu razpredeli tako-le: 13. novembra: SK Mura:Čakovečki SK v Murški Soboti; 20. novembra: Čakovečki SK:Pustakovečki SSK v Čakovcu; 27. novembra:SK Svoboda (Maribor):Čakovečki SK v Mariboru.

Redni občni zbor Jugoslovanske nogometne zveze

bo 18. decembra. Na dnevnem redu običnega zbora bo tudi razprava o izpremembi in dopolnitvi pravil, ki jo je izdelal upravni odbor. Kakor se doznava, bo na občnem zboru precejšnja opozicija proti dosedanjemu načinu tekmovanja za državno prvenstvo.

Pravilnik poškodbenega fonda LNP,

ki je bil sprejet na 8. redni seji upravnega odbora LNP dne 26. oktobra t. l., je objavljen v današnji številki »Jutra«. Pravilnik stopi v veljavo 1. jan. 1933, ko se ukine pravno veljavno pogodba z zavarovalnico.

Sestošolec inštruiral nižješolca

v vseh gimnazijskih predmetih. Odgovor na upravo »Večernika« pod (šifro) »Latinsčina, francoščina«. 3712

Čedno opremljeno

solčno in snažno sobo s vhodom iz stopnic oddam boljšemu gospodu. Prešernova ul. 19. 3729

Učenca sprejme

proti primerni napitnini, kotlar Lovro Tomažič, Maribor, Sodna ulica 24. 3715

Restavracija Senica.

Tattenbachova 5, je na novo preurejena. Točijo se le prvovrstna vina. Vinski mošt iz kovaškega vrha (Schmitzberger), liter 6, stara 8 in 10 Din. Abonent se sprejmejo na dobro domačo hrano po znižani ceni. 3660

Za mesarje!

Prodam po nizki ceni dva stroja znamke »Wolf«, eden na motorski pogon, premer plošče 130 mm, drugi na ročni pogon, premer plošče 98 mm. Vprašati Magdalenska ulica 13. pritličje. 3661

2 sobi in kuhinjo

oddam v najem v Trubarjevi 7. 3727

Kovčke,

dokolenice, nahrbtnike v veliki izbiri po nizkih cenah priporoča Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 3694

Oddam manjše stanovanje.

Betnavska c. 39. 3711

English Lessons,

Miss Edith Oxley, Krekova ul. 18/II. 3662

Oddam lepo, solčno sobico

solidnemu gospodu ali gospodični. Naslov v upravi »Večernika«. 3716

Javna licitacija

1 sod bencina 132 kg, 1 sod jedilnega olja 69 kg, 3 zaboji pralnega mila 114 kg in 22 kg vrhovega šibja se bo prodalo na javni dražbi v tovrnem skladišču: Maribor, glavni kolodvor, dne 11. novembra ob 10. uri. 3720

Zarnice
lestence
likalnice
kuhinjske aparate
izolirane žice
motorje
elektromotorje
zvonice
telefone
radioaparate

kupite poceni v novi
elektrotehnični trgovini

Karol Florjančič
Maribor, Glavni trg 23

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!

Zahvala

Vsem, ki so ob smrti naše iskreno ljubljene sestre, ozir. svakinje in tete, gospodične

Eme Bunc

izkazali sočutje, naša najiskrenejša zahvala. Osobito se zahvaljujemo čast. duhovščini magdalenske župnije, gg. zdravnikom in čast. sestram splošne bolnice, pevskemu društvu »Jadrana«, vsem darovalcem cvetja in vencev ter vsem prijateljem in znancem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti.

Zalujoče rodbine:

Dr. Bunc, Sancin, Mlakar, Lukša
in Furlan.

3723

Zahvala

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja ob težki izgubi našega nepozabnega pokojnika

Petra Krebela

za poklonjeno cvetje, za številno spremstvo na njegovi zadnji poti, prisrčna zahvala.

Osobito se zahvaljujemo pevcom društva »Jadrana« za krasno petje ob krsti našega blagega pokojnika, ki ni dočakal povratka v svojo solčno Gorico. Prisrčno se zahvaljujemo za lep in pomemben govor ob odprtem grobu.

MARIBOR, dne 6. novembra 1932.

Zalujoči ostali